

Trouw - 08.06.2020

Nederland is geen VS in politiegeweld

MAGRETE VAN DER STEEG, ADVOCaat IN POLITIEZAKEN, DEVENTER

Politiegeweld met een racistisch motief mag niet. Het is echter moeilijk er de vinger op te leggen, zoals columnist Ephimenco duidelijk maakt (Trouw, 4 juni). Blijkbaar doen er spookverhalen de ronde over de politie.

In een democratische rechtsstaat moet er controle zijn op geweld door de politie, zeker wanneer dit letsel of de dood tot gevolg had. Wanneer een persoon overlijdt tijdens politietoedredden of de politie heeft het vuurwapen gebruikt met letsel of de dood tot gevolg, dan komt altijd de rijksrecherche in actie. Niet alleen als burgers filmde.

De rijksrecherche doet onafhankelijk van de politie onderzoek. Die onafhankelijkheid is bepaald door het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. Agenten en anderen worden zo snel mogelijk gehoord. De officier van justitie beslist of dit als getuige of als verdachte is. De rijksrecherche doet doorgaans grondig onderzoek. Het Nederlands Forensisch Instituut onderzoekt de doodsoorzaak. Ook dit instituut en het openbaar ministerie opereren onafhankelijk van de politie. Het staat burgers altijd vrij om zelf aangifte te doen.

De officier van justitie beslist of de politieagent zich als verdachte moet verantwoorden voor de rechter. Zo heeft de strafrechter het geweldgebruik beoordeeld dat leidde tot de dood van Mitch Henriquez. Deze naam klinkt in de protesten, als een gekleurd slachtoffer van politiegeweld. Agenten traden op toen hij meermalen op een festivalterrein riep dat hij een 'gun' had, terwijl hij duidelijk onder invloed van middelen was. Dat zagen de agenten en ook andere getuigen. Het is niet makkelijk om te bepalen wat de agenten triggerde om zo fors op te treden. Uiteindelijk is één agent veroordeeld.

Als advocaat sta ik agenten bij tijdens onderzoek naar geweldgebruik in functie. Agenten vinden het terecht dat bij hun geweldsbevoegdheid een verantwoordingsplicht hoort. Zij accepteren dat het geweldgebruik door een onafhankelijke instantie wordt beoordeeld. De politie beoordeelt ook zelf geweldgebruik. Onprofessioneel optreden kan leiden tot een maatregel of sanctie, zelfs tot ontslag.

Derek Chauvin, de agent die wordt verdacht van moord op George Floyd, had een verontrustende staat van dienst (Trouw, 2 juni). Bij de Nederlandse politie was hij waarschijnlijk al eerder gestrand. Ongerustheid over racisme is terecht. Maar je kunt niet het politiegeweld in de VS en in Nederland over één kam scheren.